

تبصره ۵ :

اهمیت جرائم اصل (۸۳ و ۸۴) نظر به مقصد مرتکب و اندازه نفع و ضرر تقدیر و موازنه میشود .
 ۸۵- پنهان کردن : هر نوع مالز مه و اشیائی که متعلق بخدمت عسکری برای يك شخص داده شده باشد با سوء قصد و منفعت خود، بیجا کردن و یا بیسکطرف بردن و یا فروختن و گرو گذاشتن و با اثر تشبث رسمیه دستياب شدن به پنهان کردن تعریف می شود و فاعل آن پنهان کننده مسمی می گردد .

۸۶- افترا و مفتری و مفتری علیه : يك جرمی که قانوناً مستلزم جزاست در حالی گناهی و برائت بر يك شخص الحاق و اسناد نمودن افترا و کننده آن مفتری و کسیکه افترا بر او تمام شده مفتری علیه گفته میشود .

۸۷- غفلت : گناه بی خبری و مسامله و ملاحظه غفلت یا د میشود این جرم مصدری و مشتقی بوده بر حسب مورد از قباحت گرفته الی جنایت نشئت و تجاوز کرده می توانند و محض قباحت غفلت نمی باشد .

۸۸- اطوار و حدوث جرائم : تمام جرائم هم سه صورت حادث می شوند :

- ۱- بصورت منفرد .
- ۲- بصورت مشترك
- ۳- بصورت مختلف .

آ : منفرد جرمی است که در ماده و ماهیت تشکیل آن بجز يك مرتکب دیگری شریک نبوده لاغیر بوحثت یک نفر تولید گردیده باشد .

ب : مشترك جرمیست که در اعمال و ارتکاب آن دو و یا چند نفر معنویاً و ماداً با هم اتفاق کوشیده باشند .

ج : مختلط جرمیست که در ایجاد آن یک نفر فاعل مستقل (بانی) یکک و یا چند نفر فرعی مدخل موجود باشند .
 فرعی مدخل ، یا ساعی ، یا محرک یا معاون میباشد .

تبصره ۵ :

د (۸۳- او ۸۴) اصل دجرائم و اهمیت نظر در مرتکب به مقصد او دفعین او ضرر به اندازه تقدیر او موازنه کیزی
 ۸۵- پتول : هر راز لوازم او شیان چه دسکری خدمت متعلق یو شخص ته ور کر شوی وی به بقصد او دخیل منفعت دپاره بسی بحایه کسول او یا یوی خواته ورل او یا خر غول او گانه کول او درسمی تشبث په اثر لاس ته راو ستل په پتو او سره ئی تعریف کیزی او دهقی فاعل ته پتو و نسکی ویل کیزی .

۸۶- افترا او مفتری و مفتری علیه : یو جرم چه قانوناً دجرا مستلزم دی دبی گناهی او برائت به حال کینی په یو شخص پوری تر لونه افترا او دهغه کو و نسکی ته مفتری او هغه چاته چه افترا و برانندی تما، شوی یوی مفتری علیه ویل کیزی .

۸۷- غفلت : تو او بسی خیر و اوسا هلو او مما طلوته غفلت ویل کیزی دا جرم مصدری او مشتقی دی دمورد دسره سه له قباحت سخفه نیولی تر خیانت پوری نشئت او تجاوز کولی شی او تش قباحت غفلت ندی .

۸۸- دجرائم و حدوث اطوار : قول جرائم په در یو صورتو پیدا کیزی

- ۱- په منفرد صورت .
- ۲- په مشترك صورت .
- ۳- په مختلط صورت .

آ : منفرد هغه جرم دی چه دهقی جرم دماهیت او مادی په تشکیل کینی پرته له یوه مرتکب سخفه بل غولک شر یک نوی او یوازی له یوه تن سخفه تولید او پیدا شوی وی

ب : مشترك هغه جرم دی چه هقی جرم په کولو او ارتکاب کینی دو او یا خو تنو معنا او مادتا په اتفاق سره کوشین کزی وی

ج : مختلط جرم دی چه دهقی جرم په ایجاد کینی یو نفر مستقل فاعل (بانی) یوازی خوتنه فرعی مدخل موجود وی .
 فرعی مدخل و یا ساعی یا محرک ، یا معاون وی

کری
۱

- ۸۹- فقدان (مفقودی) اسلحه، جبهخانه، حیوان، تجهیزات، ملبوسات و ملبوسات و سایر مائز مه عسکری که بدون قصد و فعل متعدی و میرا از اهانت ارتکاب سرقت.
- خیانت، پنهان کردن، فروش و سایر جنایات عمدی، زسه و ارش و جبهی فقیه و یا ضایع شود که مفقودیت در آن معقول و محتمل باشد به فقدان ترجمه میشود.
- ۹۰- شخص ذمه وار و یا تحویلدار اشیای مفقود شده قانوناً مجرم و مورد جزا نبوده در اخذ تاوان اشیای منظوره بطریق ذیل باو رفتار میشود.
- آ: در حال حضر، مصادره آلات ناریه و جراحیه و جبهخانه قراریکه در تعلیمات نامه ریاست حریه، وزارت حریه تثبیت گردد اخذ میشود و مصادره مفروشات و ملبوسات و تجهیزات و سایر مائز مه عسکری نظر باصل قیمت هر شیء بالمثل و عندالایجاب تا دو چند هم گرفته میشود.
- کسانیکه مستعد تا دیده چنین مصداقانی که در بالا ذکر گردیده دیده نشوند پس از اتخاذ اسناد معتبره که به ناداری شان قناعت مطلقه حاصل گردد با آنها مطابق اصل (۱۰) این اصولنامه معامله میشود.
- ب: در حال محاربه و یا سفر:
- تمام مصادر اتیکه در حال حضر تفصیل داده شده صدرأ به حبس تحویل میگردد.
- تبصره ۵:**
- محبوسین بدل مصادره اشیای مفقود شده که فوق ذکر گردیده اگر چه از يك سال حبس تجاوز کنند در باره محکوم مستلزم بر طرفی از خدمت عسکری نمیگردد.
- ۹۱- اسلحه روی دست افراد قطعاً که متعلق به عمد یا غفلت آنها بترقدو یا تبدیل گردد علاوه بر اخذ تاوان و تعدید جزا همان سلاح از افسراد ذمه و ارش اتخاذ گردیده بحکومت تعلق میگیرد.
- ۸۹- سلی، جبه خانی، حیون، تجهیز اتو، ملبوسات و اتو لو مفر عسکری لو از مو فقدان (مفقودی) چه پر ته له قصد او متعدی او اه اهات د سرقت د ارتکاب خیانت، بتول، خر غول، او تولو عمدی جنایاتو شخه مبر اچه په ذمه ئی په یوه و جه وړك او ضایع شی چه مفقودیت په هغو کښی معقول او محتمل وی په فقدان سره ئی ترجمه کیزی.
- ۹۰- ذمه وار شخص او دو رکوشو و شیانو تحویلدار قانوناً مجرم او د جزا مور د نه وی او د منظور و شیانو د تاوان په اخیستلو کښی په پدی لاندی دول د هغه ره رفتار کیزی:
- آ: - د حضر په حال کښی د نار، او جراحیه او جبه خانی آلاتو مصادره په هغه قرار چه د حرب د وزارت د حریه ریاست په تعلیمات نامه کښی تثبیت شی اخستل کیزی او د مفر و شیانو زملبوساتو و تجهیزات او نور و عسکری لوازم و مصا دره نظر د هر شی اصلی قیمت نه بالمثل او د ایجاب په وخت کښی دو چند هم اخیستل کیزی. هغه خلک چه ددی راز مصادره و دادا کولو په پورته ذکر شوی مستعد ونه لیدل شی د معتبر و اسناد و داخیستلو نه وسته چه د هغو په ناداری مطلق قناعت حاصل شی د هغو سر په ددی اصولنامی د (۱۰) اصل سره سم معامله کیزی
- ب: - د محاربه ای او یا سفر په حال کښی:
- تول هغه مصادر ات چه د حضر په حال کښی تفصیل ذکر شوی دی صدرأ بحس تحویل کیزی.
- تبصره ۵:**
- دورکوشو و شیانو د مصادری په بدل کښی محبوس چه پورته ذکر شوی ده که خه هم دیو کال حبس شخه تجاوز و کړی د محکوم په باره کښی د عسکری خدمت شخه د بر طرفی مستلزم نه گریشی.
- ۹۱- د قعاتو د افراد په لاس کښی وسای چه په غفلت یا قصد سره متعلقی هغه و چو ی او یا تبدیل شی. بر سره پر تاوان اخیستلو او د جزا په تحدید هم هغه وسله د هغو ذمه وارو اشخاصو شخه اخیستل شوی په حکومت پوری تعلق نیسی.

۹۲- که دقطه انودافر ادو په لاس کښی دوسلی کومی پری ته نقص ورسپزی او یا ورکه شی په دی شرط چه دهنی نقص او پاور کیدل د عسکری دتعلیم او تربیی په وخت کښی وی او دذمه وار شخص دقصداو صریح غفلت سره مقارن نه وی او دهغه دقطعی منصبداران دعلم او مشاهدی له رویه په هغی تصدیق وگری مشار الیه سلاح انداز دهنی دتاوان او جوړولو داجوری څخه مبرا وی.

هر کله دپرزونقص او مفقودیت او دنوموړی ولسی زخمی کیدل دافرادو غفلت او صریح عده په اثر شوی وی بر سیره په دی چه دهنی دجوړولو او ترمیم اجوره نی دذمه وار شخص په غاړه ده نو موړی فرد دمر بوطه منصبدارانو له خوا د قیاحت په جزاهم محکومیزی .

۹۳- پرته له گیت ، جاغور ، او دجاغور فتر او دوسلی دبل هرهم جزه چه دحرب دوزارت دحریه ریاست په تعلیمات نامه کښی تثبیت شی هر کله دقطعاتو دافرادو په لاس کښی دوسلود باقی کوو چنیو پرزو مفقودیت او نقصان څخه دتعلیم او تربیی په وخت کښی او څه ددوی څخه به خارج وخت کښی پیش شی په دی شرط چه په قصدنه وی په قیاحت او انضباطی جرائم و تلقی شوی نظر هغی ته دده وار فردنی ترمحا کمه لاندی نه نیول کیزی دوسلی جوړولو او ترمیم او د مقصر دجزا تحدید دمورد سره سم دقطعاتو دمنصبدارانو په توسط اجرا مومی .

۹۴- مفرور ، غیر حاضر ، د جزا دنقطی نظر څخه نی په راتلونکی دول ترمریف کیزی :

- ۱- مفرور هغه شخص دی چه بیله اجازی منسوبه قطعه او خپل هغه خدمت چه دی وورباندی مامور شوی دی پریزی دی .
- ۲- غیر حاضر هغه شخص دی چه دخپل اذن ورکری شوی رخصت دمودی څخه دبیری ورځنی تیری کری .
- ۹۵- حبس عبارت دآزادی دسلب څخه دی عادی توقیف ، ریاست او میجادی وی پخلور ، جلا انوا غو ار لاندی تطبیقیزی :

۹۲- ساگر بیکی از پرزه جات اسلحه مروی دست افر اذقطعات نقص واردویا مفقود شود مشروط بر اینکه نقص ویافقدان آن در اثنای تعلیم و تربیه عسکری بوده و مقارن به قصدو یا غفلت صریح فرد ذمه وار ش نباشد و منصبداران قطعه اش از روی علم و مشاهده بران تصدیق نمایند سلاح انداز مشار الیه از تاوان و اجوره ساختمان آن مبرا میباشد .

هرگاه نقص ویافقودیت پرزه جات وزخمی شدن اسلحه مذکوره باثر غفلت صریح ویاعده افراد بعمل آید علاوه بر اینکه اجوره ترمیم ویاساختمان آن برقبه شخص ذمه وار ش بوده فرد مذکور از طرف منصبداران مر بوطه بجزای قیاحت نیز محکوم میشود .

۹۳- بدون گیت- جاغور- و فتر جاغور و دیگر هر جزو مهم سلاح که در تعلیمات نامه ریاست حریه وزارت حریه تثبیت گردد هرگاه نقصان و مفقودیت باقی پرزه جات کوچک اسلحه مروی دست افراد قطعات چه در اثنای تعلیم و تربیه و چه خارج آن بعمل آید مشروط بر اینکه عده نباشد بجرائم قیاحت و انضباطیه تلقی شده نظر به آن فرد ذمه وار ش زیر محاکمه گرفته نمی شود ترمیم و ساختمان اسلحه و تحدید جزای مقصر بر حسب مورد توسط صاحب منصبان قطعات اجراء میباشد .

۹۴- مفرور ، غیر حاضر ، از نقطه نظر جزاه آتیاً ترمیم میشوند :

- ۱- مفرور شخصی است که بلا اذن قطعه منسوبه وی خدمت ماموره خود را ترک نماید .
- ۲- غیر حاضر شخصی است که از مدت رخصت ، اذونه خود اضافه بگذراند .
- ۹۵- حبس عبارت از سلب آزادی است توقیف عادی ریاست و میجادی بوده به چهار نوح جدا و آتیاً تطبیق می شود :

آ) توقیف دآزادی موقتی سلبا دی چه براه کسر معاش شخه د عادی حبس به طریق او یا په هغو موارد و کتبی چه لازم ولیدل شی متناسب دجرم د اهمیت سره له هغی دیر شخه مقید په محکوم تطبیقیزی .

ب) عادی حبس : هغه حبس دی چه په هغه کتبی ما کولات او مشروبات محدود او مکيفات منع نه وی خاص در جرائم قباحت و انضباط په جرائم کتبی دمنصب دخواوندانو دصلاحیت دحوزی شخه تحدید او پدی لاندی وجهه په محکوم اجرا کیزی .
 ۱- په هغه صورت کتبی چه محکوم منصبدار او یا دمنصبدار معادل وی په هغه دول چه ، خپلی قشلی په داخلی خواهه کتبی ری اود خوننی په وره کتبی به یوبی وسلی محافظانفر چه یواخی بر چه نی محور نده کوی وی اجرا کیزی .
 ۲- په هغه صورت کتبی چه محکوم افراد او یاد افراد و هر دینف وی دده در بر وطی قشلی په بندی خانه او یا خیمو کتبی به په منفرد او یا مجتمع دول خپل حبس تر سره کوی او د بندی خانی او یا خیمو ددرواز و په خواهه کتبی یونفر مسلح محافظ کفایت کوی .

ج) دریاضت حبس : هغه حبس دی چه په هغه کتبی ما کولات او مشروبات محدود او مکيفات ممنوع وی په راتلونکی دول په محکوم باندهی تکمیلوی :

۱- محکوم که منصبدار وی او که افراد او یا ددوی هر دینف دحبس به دوام کتبی به دوی ته داعاشی دنقطه نظر شخه دیو فر داستحقاق و رکول کیزی پر ته له هغه نور قسم مکيفات او دخانیات بالکل ممنوع وی .

۲- په هغه صورت کتبی چه محکوم منصبدار او یا دمنصبدار معادل وی شرطی چه د هغه حبس بقشله کتبی دننه دمنصب دخاوندانو په مخصوصه بندی خانه کتبی اکمال شی اود محکومو افرادو او ددوی د همدرد یفانو دپاره مخصوصی بندی خانی وجود شرط ندی ، دوی دمنسوبی قطعی په یوه خالی خونه او یا د بند په مخصوصو خیمو کتبی به ددوی حبس اکمال مومی .

آ) توقیف : سلب موقتی آزادی است که بدون کسر معاش بطریق حبس عادی و یا در موارد یکه لازم دیده شود متناسب با اهمیت جرم مقید تر از آن بر محکوم تطبیق می شود .

ب) حبس عادی : حبس است که در آن ماکولات و مشروبات محدود و مکيفات منع نبوده خاص در جرائم قباحت و انضباطیه از حوزة صلاحیت صاحب منصبان تحدید و بوجه ذیل بر محکوم اجرا میگردد .

۱- در صورتیکه محکوم منصبدار و یا ذوات معادل او باشد طوریکه در اتاق داخله قشله خودش بوده و بدروازه اطاق یکنفر محافظ بی سلاحیکه تنها بر چه آویخته باشد ایفامیگردد .

۲- در صورتیکه محکوم افراد و یا همدرد یف او باشد در حبس خانه قشله مربوطه اش و یا خیم منفرد او یا مجتمع حبس خود را ایفا می نمایند به دهن دروازه و حبس خانه و یا خیم یکنفر محافظ با سلاح کفایت میکند .

ج) حبس ریاضت : حبس است که در آن ماکولات و مشروبات محدود و مکيفات منع بوده بطرز آتی بر محکوم اکمال می شود .

۱- محکوم چه منصبدار باشد چه افراد و یا همدرد یف آنان در درام حبس برای شان از نقطه نظر اعاشه استحقاق یکن فرد داده می شود بدون آن دیگر قسم مکيفات و دخانیات بسکلی ممنوع می باشد .

۲- در صورتیکه محکوم منصبدار و یا ذوات معادل او باشد شرط است که حبس او در داخل قشله و در حبس خانه مخصوص صاحب منصبان اکمال گردد و برای افراد محکوم و همدرد یفان آنها وجود حبس خانه مخصوص شرط نیست بیکي از اطاقهای خالی قطعه منسوبه شان و خیم مخصوص حبس - حبس آنها اکمال می یابد .

۳: محکوم هر شوک چه وی لازم دهده چه دهده دبندی خاننی او دحبس دخی او یاد خیمی ددروازی په خوله کبئی یوتن محافظ نفریو چه پک ولا روی او په ضروری خروج کبئی دمحموم دحبس دوام په بر چه پک وضعیت ته مقیب کری .
 ۴: دمحموم موافرادوداجتماعی او یا انفرادی حبس ایفا او تر سره کول دوخت او زمانه ایجا باتو او دجرم په اهمیت او دبندی خاننی او خونو او خیمونه گنجایش منحصر روی نظر د غوشیانو ته محکومین هم په اجتماعی او هم په انفرادی دول بندیان کیدلای شی .

میعادی حبس : هغه حبس دی چه پورته جرایمو کبئی د انضباط د جرایمو او د قیاحت درجی خاص بالمحا کمه دعسکری محکومه له خوا تده پداو دعادی حبس په دول په محکوم بازئی اجرا کیزی .

تېصرو

په توقیف عادی حبس، ریاضت میعادی کبئی برسیره پردی چه محکومین داوداسه اولماننه اوطبیعی حاجتو دپاره له بندی خاننی ، خونئی خیمو څخه دمحافظ سره دباندی وتلی شی نظر موسم ته دحبس دخی دغوا او شالمر اوسیوری څخه هم استفاده کوی او در ریاضت په حبس کبئی دحبس دخی څخه دمحمومینو وتل داوداسه اولماننه او طبیعی حاجتو دپاره یو ایچ او په نورو حالاتو کبئی ممنوع دی .
 ۹۶: محکوم هر شوک چه وی په توقیف او دحبس په تولو انواعو کبئی دننه چه په (۹۵) اصل کبئی ذکر شوی دی چه دهغه دپاره تعلیم او تربیه او دقطعی تول رسمی خدمتونه ممنوع دی .
 ۹۷: - عسکر : داسم جنس کلمه ده په جمع او مفرد فی اطلاق کیزی او د جزایه مواردو کبئی تول د منصب خاوندان او ددوی معادل ذوات او عسکری افراد او ددوی همدیفان په عسکری کلمه کبئی شامل وی .
 ۹۸: - دبحار بی حال ، دسفر حال ، دحضر حال د جزاد نقطه نظر څخه دعسا کرو په حق کبئی په لاندی دول تعریف کیزی :

۳: - محکوم هر کس باشد لازم است که بدهن دروازه (حبس خانه) یا اطاق یا خیمه حبسش یک نفر محافظ بر چه پک استاده باشد و در خروج ضروری دوام حبس محکوم را بوضعیت بر چه پک تعقیب نماید .

۴: - ایفای حبس انفرادی و یا اجتماعی افراد محکومین ، منحصر به ایجا بات وقت و زمان و اهمیت جرم و گنجایش (حبس خانه) اطاق و یا خیم می باشد : نظر به آنها محکومین هم منفرداً و هم مجتمعاً حبس شده می توانند .

د) حبس میعادی حبسیت که در جرایم فوق درجات قیاحت و جرایم انضباطیه خاص بالمحا کمه از طرف محاکم عسکری تحدید و به نحو حبس عادی بر محکوم اجرا میگردد .

تېصرو

در توقیف ، حبس عادی ، ریاضت ، میعادی علاوه بر اینکه محکومین بنرض طهارت و نماز و حاجات طبیعی از حبس تانه اطاق خیم ، بامحافظ خارج شده می توانند نظر به موسم از سایه و آفتاب جوار جای حبس نیز استفاده می نمایند و در حبس ریاضت خروج محکومین از جای حبس بمقصد طهارت و نماز و حاجات رایج و در باقی حالات ممنوع می باشد .
 ۹۶: - محکوم هر کس باشد در داخل توقف وسائر انواع حبس که در اصل (۹۵) ذکر گردیده برایش تعلیم و تربیه و باقی خدمات رسمی قطعه ممنوع می باشد .
 ۹۷: - عسکر : کلمه اسم جنس است اطلاق آن به مفرد و هم به جمع میشود و در موارد جزا کافه صاحب منصبان و ذوات معادل آنها و افراد عسکری و همدیفان آن در کلمه عسکر شامل میباشد .
 ۹۸: - حال محاربه ، حال سفر ، حال حضر از نقطه نظر جزا در حق عساکر آتیان تعریف میگردد :

- ۱: حال محاربه عبارت است از شروع الی ختم تصادم .
- تبصره ۵:**
- ۱ اگر بهر حال احتمال تصادم قریب با دشمن موجود باشد نیز حال محاربه گفته میشود .
- ۲: حال سفر عبارت از زمانیست که قسماً و یا کلاً آسایش داخلی و یا سیاست خارجی مملکت مخلول گردیده و زمینه نظریه امر با حضرات سوقیات حرکات عسکری مستلزم شده و هنوز تصادم با دشمن بعمل نیامده باشد .
- ۳: حال حضر: زمانی را گویند که در مملکت صلح و امنیت موجود بوده تمام امور بحال عادی در جریان باشد .
- ۹۹: طرد و بر طرفی از خدمت و اخراج از مکاتب عسکری:
- ۱: طرد در باره کافه مشمولین خدمت عسکری عبارت از کیفیت است که علاقه مطرود را از اردو و دوائر حکومتی منقطع میسازد .
- ۲: بر طرفی از خدمت عسکری عبارت از کیفیت است که سلاح اندازان و همردیفان آنان را تنها از خدمت موهظفیت عسکری جدا میسازد و صاحب منصبان عسکری و همردیفان ایشان را از درجه و فعالیت موجوده شان انداخته و نظر به مساعدت سن مقید بودن صاحب منصبان را تنها بدوره احتیاط و مقید بودن سایر منسوبین عسکری را بدوره موهظفیت و احتیاط ایجاب میکند .
- ۳: اخراج طلاب از مکاتب عسکری ، عبارت از کیفیت است که انفکاک ارشرف تحصیل و عدم نایل شدن بدوجه ضابطی و بالاتر از آن را سبب می شود و بر طبق مقررات تعلیمات نامه مکاتب عسکری ادخال طلاب مخروج را در اردو الی درجه خورد ضابطی ایجاب می نماید .
- ۱: دمحاربه حال عبارت دی دشروع نه تصادم تر خلاصید لو پوری .
- تبصره ۵:**
- که هر حال ددینم سره دقریب نصادم احتمال موجود وی ورته دمحاربهی حال ویل کیزی .
- ۲: دسفر حال عبارت له هفی زمانی شخه دی چه قسما او یا کلاد مملکت داخلی آسایش او یا خارجی سیاست مخلول شوی اوزمینه نظریه امر احضاراتو او سوقیاتو او عسکری حرکاتو ته مستلزمه شوی او تر اوسه ددینم سره تصادم نوی پیش شوی .
- ۳: دحضر حال : هفی زمانی ته وائی چه په مملکت کتبی صلح او امنیت موجود وی او توالی چاری په عادی دول په جریان کتبی وی .
- ۹۹: دخدمت شخه طرد او بر طرفی او د عسکری مکتبوشخه ایستل :
- ۱: د عسکری خدمت دتو لومشوالینو په باره کتبی طرد عبارت له دی کیفیت شخه دی چه دمطرو د علاقه له اردو او حکومتی دوائر سره منقطع کوی .
- ۲: له عسکری خدمت شخه بر طرفی عبارت له دی کیفیت شخه دی چه سلاح اندازان او ددی همردیفان یواحی د عسکری خدمت د موهظفیت شخه جلا کوی او د منصب خارندان او ددی همردیفان دموجوده درجه او فعالیت شخه غور محوی او نظر د عمر اوسن مساعدت ته د منصب دارانو مقید کیدل یواحی د احتیاط په دوره کتبی او دتو لوعسکری منسوبینو مقید کیدل د موهظفیت او احتیاط دوره کتبی ایجابوی .
- ۳: له عسکری مکتبوشخه د طلابو اخراج عبارت له دی کیفیت شخه دی چه د تحصیل دشرف او د ضابطی او له دی شخه جگو درجونه نه ریدل د انفکاک سبب کیزی او د عسکری د مکتب د تعلیمات نامی دمقررانوسره سم د ایستلو شو و طلا بودا خلول په اردو کتبی تر خورد ضابطی پوری ایجابوی .

باب دوم
احکام جزائیه
فصل اول

جنایات و ظنیه و جاسوسی

۱۰۰: هرگاه یکنفر عسکر و یا همردیف عسکر افغانستان بادشمن متفق گردیده بر علیه افغانستان استعمال سلاح نماید (اعدام)

۱۰۱: اگر یکی از تبعه دشمن در اثنای محاربه از طرف افغانستان اسیر گردیده و بعد از اینکه به بیطرف ماندنش از هر گونه اقدامات و تشبثات خصمانه در حق افغانستان بناموس خود قبول و سوگند نموده به مملکتش رها داده شود و باز نقض عهد نموده تکرار بر علیه افغانستان در محاربه شریک گردد و بار دیگر دستگیر شود (اعدام).

۱۰۲: هرگاه یکنفر عسکر افغانستان بیک سری از اسرار سیاسی و عسکری دولت بحسب ماموریت خود واقف گردیده و در حال عدم ما ذونیت آنرا به دشمن افشاء نماید (اعدام).

۱۰۳: هرگاه یکنفر عسکر افغانی برای اجراء وتر و بیج مقاصد دشمن با او مستقیماً و یا با واسطه مخا بره و یا مر او ده نماید (اعدام).

۱۰۴: هرگاه بعضی از افراد عسکری داخل یک قلعه افغانی که از طرف دشمن به محاصره دچار گردیده باشد در میان خود متفقاً بچنان مذاکرات و مدارك تشبث و رزند که قوماندانان قلعه را به تسلیم شدن به دشمن اجبار و تهدید نماید (اعدام).

۱۰۵: هرگاه یکی از تبعه افغانستان و یا از تبعه اجنبی بفرس استعمال معلومات برای دشمن بیک قلعه یا قشله و یا در

دوم باب
جزائی احکام
لمری فصل

وطني جنایات او جاسوسی

۱۰۰: هر کله یو نفر عسکر او یا د افغانستان دعسکر همردیف ددشمن سره متفق شوی او د افغانستان بر علیه دوسلی استعمال وکری (اعدام)

۱۰۱: که یوتن ددشمن د تبعی څخه دمخار بی په وقت کښی دافغانستان له خوا واسپر شی او وروسته له دو، چه په بی طرفی پر ښو د لو د افغانستان په حق کښی له هر راز خصمانه اقداماتو او تشبثاتو څخه په خپل ناموسوس سوگند او قول وکری او خپل مملکت ته پری شودل شی او بیا خپل لوز او قول مات کړی دوهم محل د افغانستان بر علیه په محاربه کښی داخل شی او یا دوباره و نیول شی (اعدام)

۱۰۲: هر کله دافغانستان پرنفر عسکر د دولت دعسکری اوسیاسی اسرار و څخه په یوسر دخپل ماموریت سره سم خبر شوی او دعدم ماذونیتی په حال کښی دښمن ته ښکاره څرگند کړی (اعدام)

۱۰۳: هر کله یوتن افغانی عسکر ددشمن دمقاصدود ترویج او اجراء دپاره دهغه سره په مستقیم دول او یا بالواسطه مخا بره او یا مر او ده وکری (اعدام).

۱۰۴: هر کله محینی دعسکری افراد و څخه په یوه افغانی قلا کښی دننه چه ددشمن له خوا محاصره شوی وی او په خپلو منځو کښی په متفق دول په دی راز مذاکراتو او مدارك تشبث شروع کړی چه د قلا قوماندان دښمن ته په تسلیمیدلو او اجبار تهدید کوی (اعدام).

۱۰۵: هر کله یوتن دافغانستان تبعی او یا له اجنبی تبعی څخه ددشمن دپاره د معلوماتو اخیستلو په غرض بوی قلا، او

یا قشلی او یا یوی عسکری اداری فابریکی، اردوگاه، پراخو منزل گاهواو دافغانی اردو خیموته نشوخی (اعدام).

۱۰۶- افغانی لښکرو ته ددښمن او یا مسلحو اشقیایو په مقابل کښی په تیبته تشویق ورکول او یا په مکر ردول له اجتماع څخه منع کول (اعدام).

۱۰۷- له دی راز و سایطو او تدابیر و څخه چه دار دو عسکری حرکاتو د اجرا مانع وگرځیدلی شی او یا دیوی قطعی او یا قره غول امنیت او یا نوری ودانی په خطر او تهلکه کښی و غورځوی ددښمن خبر ول (اعدام).

۱۰۸- هغه مواقع چه دار دو مورچل او کمین گاه دپاره نیول شوی او تا کتل شوی وی ددښمن ته ښودل (اعدام).

۱۰۹- ددښمن جاسوسان او لښکری چه دکشف دپاره راغلی وی په قصد سره پتول او یا ساتل (اعدام).

۱۱۰- دافغانستان مسکرتو ددښمن خوانه د تیبته تر غیب و رکول او یا هغه څوک چه ددښمن خوانه تښتیدل غواړی ددوی د تیبته په چارو کښی دآسانتیا موجبات ورسول او یا پخپله ددښمن په منفعت مسکرتو ول (اعدام).

۱۱۱- افغانی عسکر ددښمن او یا مسلحو اشقیایو په مقابل کښی په عصیان او اطاعت نه کولو تحریک او اذیر کول (اعدام).

۱۱۲- ددښمن او مسلحو اشقیایو په مقابل کښی او یا پخپله د عسکری حکومت په محیط کښی که یوتن دافغانستان او یا اجنبی تبعی څخه داراز نشریات او پرویا گنده وکری چه ددولت داخلی او خارجی سیاست متزلزل او عمومی آسایش مخلول او یا دافغانستان اردو دیوی قطعی حریبی قوت چه ددښمن دتدافع او محوه کولو دپاره مخصوص دی ضعیف ښکاره کړی (اعدام).

۱۱۳- هرکله یوتن دخارجی تبعة و څخه دفساد دتولید او یا دخاصمانه او ضاعو په غرض دافغانی سرحدی نقاط و څخه په یوه نقطه په بین المللی مقرراتو تجا و زاو عبور وکړی (اعدام).

پک اداره عسکری فابریکه او دوگاه، منزل گاه های کشاده و غیام اردوی افغانی داخل شود (اعدام).

۱۰۶- عساکر افغانی را در مقابل دشمن و یا اشقیای مسلح بفرار تشویق نمودن و یا تکرار از اجتماع منع کردن (اعدام).

۱۰۷- از چنان وسایط و تدابیریکه با اجرای حرکات عسکری اردو مانع شده بتوانند و یا امنیت یک قطعه و یا قره غول و یا دیگر ابنیه هارا در تهلکه و خطر اندازد دشمن را خبر گردانیدن (اعدام).

۱۰۸- موقع های را که برای اردو کمین گاه اتخاذ گردیده باشد به دشمن نشان دادن (اعدام).

۱۰۹- جواسیس و عساکر دشمن را که به غرض کشف آمده باشند دیده دانسته پنهان گردن و یا نگاهداشتن (اعدام).

۱۱۰- عسکر افغانستان را بطرف دشمن بفرار ترغیب نمودن و یا کساً نیکه میخواستند بطرف دشمن فرار کنند در فرارشان تسهیلات بهم رسانیدن و یا خود به منفعت دشمن عسکر جمع کردن (اعدام).

۱۱۱- عسکر افغانی را بمقابل دشمن و یا اشقیای مسلح، به عصیان و عدم اطاعت تحریک و اذیر نمودن (اعدام).

۱۱۲- در مقابل دشمن و اشقیای مسلح، ریا خود در محیط حکومت عسکری اگر یکی از تبعة افغانستان و یا تبعة اجنبی چنان پرویا گنده و یا نشریات نماید که سیاست داخلی و خارجی دولت را متزلزل و آسایش عمومی را مخلول و یا خود قوت حریبه یک قطعه اردوی افغانی را که مخصوص اسحاء و یا تدافع دشمن است ضعیف نشان بدهد (اعدام).

۱۱۳- هرگاه یکی از تبعة خارجه بفرض تولید فساد و یا اوضاع مخصوصانه بر یکی از نقاط سرحدی افغانی بر مقررات بین المللی تجاوز و عبور نماید (اعدام).

تبصره ۵ :

پناه و مهاجرت از حکم ماده ۵ فوق مستثناست .
۱۱۴- هر کسی که عسکر اباالحق بد شمنان و یا با غیان و یا به قطعه متمر داغواو تشویق کند و یا وسایل الحاق آنان را فراهم نماید (اعدام) .

۱۱۵- هر کس که اسرار عسکری و سیاسی و یا مفاتیح و نزر ابر خلاف مصالح دولت یا جنبی تسلیم نماید (اعدام)

۱۱۶- اشخاصیکه اسلحه ، جبه خانه ، حیوان ، مالزمه و یا ارزاق عسکری را بدون ما ذونیت درد اخل و خارج مملکت به اجانب بفر و شد ذ یلا بجزا محکوم میشوند :

- ۱- به اجانب خارج مملکت در صورت فروختن اسلحه و یا جبه خانه (اعدام) و در صورت فروختن باقی اشیاء (از یک حال الی ده سال حبس) .
- ۲- به اجانب داخلی مملکت در حال فروختن اسلحه و جبه خانه (اعدام) و در حال فروختن باقی اشیاء (از شش ماه الی پنج سال حبس) .

فصل دوم

مخالفت به فرایض عسکر به

- ۱۱۷- هرگاه يك قطعه موقعیکه از طرف دشمن تحت محاصره گرفته شده منصبه اران محافظش پیش از استعمال نمودن کلاه و سایر مدافعه که در دست دارد و بلا اكمال همه ایجابات فریضه ذمت و ناموس خود با دشمن مبارکه نموده قلعه و یا منطقه سلاح ذخایر عسکر رعیت خویش را به دشمن تسلیم نماید (اعدام) .
- ۱۱۸- هر نفر عسکر که جای پهره خود و یا محنیکیه به محافظش مامور گردیده و یا نوکری خود را ترک کند با او آتیا معامله میشود :

تبصره :

پناه او مهاجرت دیورته مادی له حکم شخه مستثنی دی
۱۱۴- هر عسکر چه عسکر ددینانوسره به الحاق او یا بنیان او یا به متمرده قطعه په اغوا تشویق کری او یا ده فرد الحاق و سایر را غونده کری (اعدام) .

۱۱۵- هر عسکر چه عسکری او یا سیاسی اسرار او یا درمزکلی گانی دولت دمصالحو په خلاف اجنبی ته تسلیم کری (اعدام)

۱۱۶- کوم اشخاص چه و سله ، جبه خانه ، حیوان ، مالزمه او یا عسکری ارزاق بيله ما ذونیت شخه په مملکت کنبی دننه او یا دبانندی په اجانبو خرش کری په دی لاندی جزا محکومیزی :

- ۱- دمملکت په باندنیو اجانبو دوسلی او جبه خانی دخرخولو په صورت کنبی (اعدام) او دباقی شیا نود خرخولو په صورت کنبی (دیوه کال شخه تر لسو کلو پوری حبس)
- ۲- دمملکت په داخلی اجانبو دوسلی او جبه خانی دخرخولو په حال کنبی (اعدام) او دنورو شیانو دخرخولو په صورت کنبی (له شپز و میاشته شخه تر پنجمو کلو پوری حبس)

دوم فصل

دعسکری فرایضو سره مخالفت

- ۱۱۷- هرکله یوه قطعه او موقع چه ددینن له خواتر محاصره لاندی نیول شوی دهنی محافظ منصبدار دمدافعی دتولو و سایرطو داستعمال شخه ورناندی چه په لاس کنبی نولری او بيله اكمال شخه دخپل ناموس او ذمی تول ایجابات ددینن سره متارکه کری قلا او یادوسلی منطقه ذخیری او خپل ورسره عسکر دینن ته تسلیم کری (اعدام)
- ۱۱۸- هر عسکری نفر چه دخپلی پهری نحای او یا هغه نحای چه دی دهنی نحای په ساتلو مامور شوی دی او یا حمله نوکری پریندی دهغه سره په لاندی دول معامله کیزی :

- ۱- در حال محاربه (اعدام) .
  - ۲- در حال سفر در باره صاحب منصبان و ذوات معادل آنان از (دو سال الی شش سال حبس) .
  - در باره خوردن مضایبان ، افراد و مرد یفان شان از يك سال تا پنج سال حبس .
  - ۳- در حال حضر در باره صاحب منصبان و ذوات معادل شان از يك ماه الی یکسال حبس
  - در باره خوردن مضایبان و افراد و مرد یفان شان از یکماه الی ده ماه حبس .
  - ۱۱۹- هر نفر عسکری نفر چه دمحاربه و پوخت کتبی بیده و لیدی شی په لاندی جزا محکومیزی :
  - ۱- دمحاربه په حال کتبی (له یوه کاله څخه تر دو کال پوری مېس)
  - ۲- دسفر په حال کتبی له شپږ و میاشتو څخه تر یوه کاله پوری حبس .
- تبصره ۵ :**
- هر کله د عسکر خوب دهغه دوسلی او یا تر حفاظت لاندی مال د تلف موجب شی برسیره پر تاوان دپور ته مادی په محتوی دوه مثله جزا محکومیزی .
- ۱۲۰- هر عسکری نفر چه دغوندیدلو او یا شېخون د اشاری د زغواو په وخت کتبی بېله موجه عذر څخه دغوندیدلو بحای ته حاضر نشی په لاندی دول جزا وینی :
  - دمنصب دخواوندانو په باره کتبی له ۲۴ ساعتو څخه تر پنځه کاله حبس او طرد پوری ، دسلاح اندازانو په باره کتبی (له ۲۴ ساعتو څخه تر دری کاله حبس پوری)
  - ۱۲۱ : هر عسکری نفر چه دحرب ددیوان په عضویت مامور شی او بېله کوم موجه عذر څخه قبول نه کړی دمنصب دارانو په حق کتبی (له یوه میاشتی څخه تر دری میاشتی حبس پوری) دخور دضایبانو بحق کتبی (له لسوړو څخه تر شلو وینت ورځی حبس ریاضت پوری) .
  - ۱۲۲ : هر کله څوک دیو جنایت داتهام په واسطه دصلاحیت لرونکی مقام دا مره په موجب توقیف یا عادی حبس

- ۱- در حال محاربه (اعدام) .
  - ۲- در حال سفر در باره صاحب منصبان و ذوات معادل آنان از (دو سال الی شش سال حبس) .
  - در باره خوردن مضایبان ، افراد و مرد یفان شان از يك سال تا پنج سال حبس .
  - ۳- در حال حضر در باره صاحب منصبان و ذوات معادل شان از يك ماه الی یکسال حبس
  - در باره خوردن مضایبان و افراد و مرد یفان شان از یکماه الی ده ماه حبس .
  - ۱۱۹- هر نفر عسکری که در اثنای محاربه در حال خواب دیده شود ذیلاً بجزا محکوم میشود :
  - ۱- در حال محاربه (از یکک سال تا دو سال حبس) .
  - ۲- در حال سفر از شش ماه الی یکسال حبس .
- تبصره :**
- هرگاه خواب عسکر منتج به تلف اسلحه و یا مال تحت محافظه او گردد اضافه بر تاوان به دو مثل جزای محتویه ساده فوق محکوم میشود .
- ۱۲۰- هر نفر عسکری که در وقت نواختن اشاره جمع و یا شب خون بدون عذر موجه بمحل اجتماع نیاید قرار ذیل جزا می بیند :
  - در باره صاحب منصبان از ۲۴ ساعت تا سه سال حبس و طرد ، در باره سلاح اندازان (از ۲۴ ساعت تا سه سال حبس) .
  - ۱۲۱ : هر نفر عسکر بیکه به عضویت دیوان حرب مامور گردد و بلا عذر موجه آن را قبول نکند در حق منصب داران (از یکماه تا سه ماه حبس) در حق عسکر و مضایبان از (ده روز تا چهل روز حبس ریاضت) .
  - ۱۲۲ : هرگاه کسی بواسطه اتهام جنایت به موجب امر مقام صالحه ، توقیف یا حبس عادی و یا

اویا بالمحاكمه په میعادى حبس محكوم شوى وى او یا هغه شوک چه منظور و جرايمو په اتهام تر مراقبت لاندی وى اونوموړی شخص و تېښتى محافظ اویا دهغه مراقبت کونکى په لاندی جزا محكومیږی :

۱ : په هغه صورت کښی چه بالمحاكمه مفروړ مظنون په حبس محكوم شوى وى دمحافظ دپاره دهغه دحبس نیمه جزا تعین او تحدید یږی .

۲ : په هغه صورت کښی چه مفروړ مظنون دعادى حبس او یا توقیف په وخت کښی تېښتیدلی وى محافظ له دریو میاشتو څخه تر غلور و کلو دحبس په جزا محكومیږی .

۳ : په هغه صورت کښی چه مفروړ مظنون دمراقبت په وخت کښی تېښتیدلی وى مراقبت کونکى له دوو میاشتو څخه تر دوو کلو پوری دحبس په جزا محكومیږی

۱۲۳ : که مفروړ پرته له جنایت څخه په نورو جرائم متهم وى دپورته احوالاتو سره سم د مظلونیت په حال کښی په جنحه محافظ او یا د هغه مراقبت کونکى په نیمه جزا و دقباحت او انضباط جرائمو د مظلونیت په حال کښی محافظ او یا دهغه مراقبت کونکى د (۱۲۱) اصل دمحتوی جزا په دریمه برخه محكومیږی .

۱۳۴ : هرکله محبوس اویا متوقف تېښتیدلی او هر شوک چه دهغه په حفظ یا مراقبت اویا ملازمت ماموړ وى دهغه سره په تېښتیدلو کښی مرسته کړی او یا دهغه دپاره دتېښتى لار پیدا کړی او یا دهغه سره موافقه لرلی وى نوموړی ماموړ په را تلو نکی ترتیب سره په جزا محكومیږی

۱ - هرکله چه مفروړ په اعدام محكوم وى (محافظ له دریو کلو څخه تر لسو کلو پوری حبس)

۲ : - که مفروړ په دائم حبس اویا میعادى حبس تر لسو کلو پوری وى (محافظ له دوو کلو څخه تر اتو کلو پوری حبس)

بالمحاكمه محكوم په حبس میعادى شده باشد ویا کسیکه با اتهام جرایم منظور و تحت مراقبت بوده و شخص مذکور فرار نماید محافظ ویا مراقبت کوننده او آتیا به جزا محكوم میشود .

۱ : در صورتیکه مظنون مفروړ بالمحاكمه په حبس محكوم گر دیده باشد - نصف جزای حبس او برای محافظ تحدید و تعین میشود .

۲ : در صورتیکه مظنون مفروړ در اثنای توقف ویا جسد عادى فرار نموده باشد محافظ بجزای سه ماه الی چهار سال حبس محكوم میگردد .

۳ : در صورتیکه مظنون مفروړ در اثنای مراقبت فرار کرده باشد مراقبت کوننده بجزای دو ماه تا دو سال حبس محكوم می شود .

۱۲۳ : اگر مفروړ بدون جنایت بدیگر جرایم متهم باشد متناسب باحوالات فوق، در حال مظلونیت به جرایم جنحه محافظ ویا مراقبت کوننده او به نصف جزا و در حال مظلونیت به جرایم قباحت و انضباط طیه محافظ ویا مراقبت کوننده او به جزای محتویه اصل ۱۲۱ محكوم میگردد .

۱۳۴ هرگاه محبوس ویا متوقف فرار کرده و کسیکه ما مور حفظ یا مراقبت ویا ملازمت او بوده باوی مساعدت در فرار نموده ویا برای او راه فرار تحصیل کرد ویا با او موافقه داشته است ماموړ مذکور به ترتیب آتی به جزا محكوم می شود .

۱ : هرگاه مفروړ محكوم به اعدام بوده (محافظ از سه سال الی ده سال حبس)

۲ : اگر مفروړ محكوم به حبس دائم ویا حبس میعادى تا ده سال بوده (محافظ از دو سال الی هشت سال حبس)

۳- به نور و احوال و کتبی نظر دمفر و ردجرم دهشت ته محافظ ته له شپز و میاشته و غنه تر در دیو کلو پوری حبس جرا و رکوله کتبی .

۱۲۵- هر غوك دعسکری افرادو غنه پرتیه له محافظ ته قصداً دهغو اشخاصود فرار موجبات چه په قانون محبوس او یا نیول شوی وی راتول کسری په لاندی طریقته په جزا محکومیزی :

۱- هر کله محبوس په اعدام او یا حبس دائم محکوم وی له یوه کال غنه تر پنځو کلو حبس پوری .

۲- که محبوس په غیر دائم حبس محکوم او یا په یو دار از جرم متهم وی چه دهغی جزا اعدام وی (له شپز و میاشته غنه تر دیو کلو حبس پوری)

۳- په نور و موارد و کتبی (له در و میاشته و غنه تر یوه کاله حبس پوری)

۱۲۶- هر غوك له عساکر و غنه دمحبوس او یا متوقف شخص دپاره په تبتیدلو و کتبی دمرستی دپاره و سله او یا دتبتیدلو د تسهیل نور آلات و رکری (له دو کلو غنه تر دیو کلو حبس پوری)

۱۲۷- هر غوك دعسا کور و غنه یو دلسی شخص چه قانوناً نیول شوی او وروسته تبتیدلسی وی یا هغه غوك چه په جنحه او یا جنایات مظنون وی او قانوناً دهغه دنیو لوامر و رکری شوی وی پت او یائی حمایت و کری او دهغه دتبتیتی وسایل برابر کری په لاندی جزا محکومیزی :

۱- که مفرور په اعدام محکوم وی دپتو ونکی او یا په فرار کتبی دهغه سره د معاونت کوونکی جزا (له یوه کال غنه تر دیو کلو پوری حبس) .

۲- هر کله مفرور محکوم په دائم حبس یا عادی حبس لس کاله او یا په یو دار از جرم متهم وی چه دهغه جرم جزا اعدام وی (له شپز و میاشته و غنه تر دو کلو حبس پوری)

۳- در سائر احوالات نظریه هشت جرم مفرور برای محافظ از شش ماه تا سه سال حبس جزا داده میشود .

۱۲۵- هر کس از افراد عسکری با استثنای محافظ عمدا موجبات فرار اشخاص صیکه قانوناً محبوس و یا دستگیر شده اند فراهم آورد بطریق ذیل محکوم بجزا میشوند :

۱- هرگاه محبوس محکوم به اعدام یا حبس دائم بوده از یکسال تا پنج سال حبس .

۲- اگر محبوس محکوم حبس غیر دائم و یا متهم به جرمی بوده که جزای آن اعدام است (از شش ماه تا سه سال حبس)

۳- در سائر موارد (از سه ماه تا یکسال حبس)

۱۲۶- هر کس از عساکر به شخص محبوس و یا متوقف برای مساعدت به فرار املحه و یا سائر آلات تسهیل فرار بدهد (از دو سال الی سه سال حبس)

۱۲۷- هر کس از عساکر شخصی را قانولاً دستگیر شده و بعد فرار نموده یا کسی را که مظنون به جنحه و یا جنایتی است و قانوناً امر بدستگیری او داده شده باشد مخفی و یا حمایت نماید و یا وسایل فرار او را فراهم سازد بجزای ذیل محکوم میشود :

۱- اگر مفرور محکوم به اعدام بوده جزای مخفی و یا معاونت کننده با او در فرار (از یکسال تا سه سال حبس) .

۲- هرگاه مفرور محکوم به حبس دائم و یا حبس عادی ده سال و یا متهم به جرمی بوده که جزای آن اعدام است (از شش ماه الی دو سال حبس) .

- ۳: په نورو احوالاتو کې (یوه میاشت تر یوه کال حبس پوری) ۲۸: د هر کله د دلگۍ او منفرد و تعلیماتو د تفتیش په دوران کې او یا په وروستی تفتیش کې د افراد و ترخیص وخت ته نژدې ټنګاره شی چه دیوی قطعه د مشمو او افرادو څخه مخنی ته په مطلوبه درجه سره بنوونه او ورنه نه ده شوی د مربوطه و قطعو منصبداران د ضابطه دوکیل نه تر تولىمشر پوری په لاندې جزا محکومېږی:
- ۱: په هغه صورت کې چې دا ثابتې شي دیوی قطعه د افرادو له څلورو حصو څخه یوه حصه کسان مطلوبی درجې ته وی رسیدلی (یوه میاشت تر څلورو میاشتو پوری حبس)
- ۲: په هغه صورت کې چې دا ثابتې شي چه دیوی قطعه د افرادو له څلورو حصو څخه یوه حصه یا تر دوو حصو زیات کسان مطلوبی درجې ته نه وی رسیدلی (دوه میاشتی تر اتو میاشتو پوری حبس)
- ۳: په هغه صورت کې چې ثابتې شي چه دیوی قطعه د افرادو له څلورو حصو څخه دوه حصی یا تر دریو حصو زیات کسان مطلوبی درجې ته نه وی رسیدلی (څلور میاشتی تر یوه کال حبس پوری)
- ۴: په هغه صورت کې چې ثابتې شي چه دیوی قطعه د افرادو له څلورو برخو څخه درې برخې زیات کسان مطلوبی درجې ته نه دی رسیدلی (شپږ میاشتی تر یونیم کال پوری حبس)
- تبصره ۵:**
هغه افراد چه د هغو شمیر له څلورو برخو څخه لږوی دهنو تعلیمی تنقیص د قباحت او انضباط د جرائمو څخه وی ۱۲۹: هر کله په کنډک کې د ننه نار سید لو افسرا دو ټول شمیر له څلورو برخو څخه یوه برخه تر در یو برخو پوری د کنډک د ټولو افرادو سره مقابله کړی د مربوطه کنډک مشر ته (یوه میاشت تر دریو میاشتو پوری حبس)
- ۳: در ساپراحوالات (یکه ماه الی یک سال حبس) .
۱۲۸: هرگاه در دوران تفتیش تعلیمات منفرد و دلگۍ ویا در تفتیش اخیره قریب زمان ترخیص افراد معلوم شود که بعضی از افراد مشمولین یک قطعه بدرجه مطلوبه تعلیم و تربیه نشده اند منصبداران قطعات مربوطه از وکیل ضابطه الی تولىمشر آتیا بجزا محکوم میشوند:
- ۱: در صورتیکه بدرجه مطلوب ترسیدن یک بر (۴) حصه افراد یک قطعه ثابت گردد (یکماه الی چهار ماه حبس) .
- ۲: در صورتیکه بدرجه مطلوب ترسیدن متجاوز از یک بر (۴) الی دو بر (۴) حصه افراد یک قطعه ثابت گردد دو ماه الی هشت ماه حبس .
- ۳: در صورتیکه بدرجه مطلوب ترسیدن متجاوز از دو بر (۴) الی سه بر (۴) حصه افراد یک قطعه ثابت گردد (۴ ماه الی یکسال حبس)
- ۴: در صورتیکه بدرجه مطلوب ترسیدن متجاوز از سه بر (۴) حصه افراد یک قطعه ثابت گردد (۶ ماده الی یکنیم سال حبس)
- تبصره ۵:**
افرادیکه معدود آن از یک بر (۴) حصه کمتر باشد تنقیص تعلیمیه شان از جرائم قباحت و انضباط میباشد .
۱۲۹: هرگاه مجموع معدود افراد نارسیده در داخل کنډک به یک بر (۴) الی سه بر (۴) حصه افراد تمام کنډک تقابل نمایند برای کنډک مشر کنډک مربوطه (یکه) ماه الی سه ماه حبس .

و اگر مجموع معهود افراد نارسیده در داخل غنند به یک بر (۴) الی سه بر (۴) حصه افراد تمام غنند تقابل نمایند برای غنند مشر غنند منسوبه (۱۵ روز الی دو ماه حبس) جزا تحدید و تعیین میشود .

۱۳۰ : صاحب منصبانیکه بدون امر رسمی بیش از پنج روز در ترخیص افرادیکه در راه موظفیت شان اكمال گردیده تاخیر نمایند بر حسب ذیل جزای حبس محکوم می شوند :

۱ : در تاخیر ترخیص یک الی پنج نفر از یک هفته الی یک ماه :

۲ : در تاخیر ترخیص علاوه بر پنج نفر الی ۱۰ نفر متجاوز از یک ماه الی دو ماه .

۳ : در تاخیر ترخیص متجاوز از ۱۰ نفر الی ۳۰ نفر اضافه از دو ماه الی ۴ ماه .

۴ : در تاخیر ترخیص علاوه از ۳۰ نفر الی شصت نفر متجاوز از چهار ماه الی یک سال .

تبصره :

جزای مندرجه این ماده در باره وکیل ضابطان الی درجه توابعشان قابل اجرامی باشد در حق کتفك مشران و غنند مشران ترتیب و جزای محتویه اصل (۱۲۹) مرعی الاجراست .

فصل سوم

قدرت ماموریت راسو استعمال و اجراء نمودن

۱۳۱ : هرگاه یک منصبدار عسکری باقوت معیت خود بالای اهالی تبه و یا عسکر یک دولت متفق و یا بطرف بلا سبب دون امر و ماذونیت و بغیر اینکه با اقدام متقابل مجبور شده باشد حمله نماید (اعدام)

او که به غنند کینی د ننه دنار سید او افرادو قول شمیر له خلور و بر خوشه یوه بر رخه تردویو بر رخو دغند دتو لو افرادو سره مقابله کری دهنسوب . غنند غنند مشرته (پنخل سوورخی تردو میاشتو پوری دحبس) جزا تحدید او تا کل کیزی .

۱۳۰ : هغه منصبداران چه بیله رسمی امر شخه له پنخو ور محوزیات دهنو افرادو په ترخیص کینی چه دهنو دموظفیت دور تکمیل شوی ری غنند کری په لاندی دول دحبس په جزا محکومیزی :

۱ : ترخیص په تاخیر کینی دیوه نه تر پنخو نفر و پوری له یوی هفتی نه تریوی میاشتی و پوری .

۲ : در ترخیص په تاخیر کینی د پنخو نفر و نه زیات تر لو نفر و پوری له یوی میاشتی شخه متجاوز : تردو میاشتی پوری

۳ : له لسو تنو شخه متجاوز تر دیر شوتو پوری له دور میاشتی شخه زیات تر خلور و میاشتی پوری .

۴ : له دیر شوتو شخه زیات تر شپینو نفر و پوری له خلور و میاشتی شخه زیات تر یوه کاله پوری .

تبصره :

ددی مادی مندرجه جزا دضابطان و دو کهل په باره کینی دتو لیمشرانو تردرجی پوری داجرا ورده دکنک مشرانو او غنند مشرانو په حق کینی د (۱۲۹) اصل محتوی جزامرعی الاجرا ده .

دریم فصل

د ماموریت اقتدار بد استعمال او اجرا کول

۱۳۱ : هرکله یو سگری منصبدار دخپلی ورسره قوی سزه دتبی په خلكو او یا دیوه متفق او یا ببطرفه دولت په عسکر بلا سبب او بیله کوم امر او اجازی شخه او بیله دی چه په متقابل اقدام مجبور شوی حمله کری (اعدام)

۱۳۲ : که یو منصبدار دکوم متفق او یا بطرفه دولت په حکمکه او حدود در بيله کوم سبب او امر او ماذونیت او مجبورییت شخه متقابل اقدام او خصمانه حرکات اجرا کړی (د عسکری خدمت شخه طرد).

۱۳۳ : هر کله یو عسکری منصبدار دمصالحي او یا متارکی در سمي امر داخیستلونه وروسته بيله سبب او مجبورییت دمقابل اقدام شخه خصمانه اقدام ته دوام ورکړی (اعدام).

۱۳۴ : بيله مشروع امر و سبب شخه دیوی عسکری قطعی امر او قومانده او یا دیو مربوط قسمت کارروائی په عهده اخیستل او یا دیوی قطعی امر او قومانده په بریښودل او دهغی قسمت کارروائی په دهنه د بریښودلو امر د مافوق له خوا صادر شوی وی (اعدام).

۱۳۵ : هر کله یو مافوق منصبدار دخپل ماتحت په خصوص کښی دوهلو امر ورکړی او و هل اجراشی ویا و هل په خپل لاس اجرا کړی له (دو میاشتنو شخه تر یوه کاله پوری حبس). او که مادن وهل دخپل لجان شخه دشروعی مدافعی او یا دبل چا شخه مشروعی مدافعی او یا دفرار دانسداد او یا دتاراج او تخریب دتسکین دپاره عملی شوی وی مافوق بالکل له جزا شخه معاف دی.

خاورم فصل

تاخت او تاراج غارت او تخریب محو

۱۳۶ هر کله د عساکرو شخه یو شمیر په مسلح او یا غیر مسلح دول دا اجتماع په توگه حرز مات کړی دجبر او کراه په چارو دارزاقو، اتمه او نورو عسکری مخازنوگه ام او یا د خلکو منطلق شیان چورا او تاراج کړی په لاندی جزا محکوم بیزی:

۱ : د محاربی په حل کښی (اعدام).

هر کله د تالا او تاراج کوونکو په منځ کښی یو او یا څو تنه شوق او یا منصبداران وی (یواځی تشویق

۱۳۲ : اگر یکک منصبدار بر اراضی و حدود یکک دولت متفق ویا یی طرف بلا سبب و بلا امر و ماذونیت و مجبورییت اقدام متقابل و حرکات خصمانه را اجرا کند (طرد از خدمت عسکری).

۱۳۳ : هر گاه یکک منصبدار عسکری بعد از گرفتن امر رسمی متارک و یا مصالحه بلا سبب و مجبورییت اقدام متقابل به حرکت خصمانه دوام ورزد.

۱۳۴ : بلا امر و سبب مشروع امر و قومانده یکک قطعه عسکری و یا کارروائی یکک قسمت مربوطه را به عهده نگرفتن و یا ترک نکردن امر و قومانده یکک قطعه و کارروائی قسمتی که از طرف مافوق امر به ترک آن صادر گردیده باشد (اعدام).

۱۳۵ : هر گاه یکک منصبدار مافوق در حق ما تحت خود د امر ضرب بدهد و ضرب اجراء نماید (از دو ماه تا یکسال حبس).

په اگر ضرب مادن برای مدافعه مشروع عن النفس و یا مدافعه مشروع عن الغير و یا بفرض انسداد قرار و یا تسکین تاراج و تخریب بعمل آید مافوق کلا از جزا معاف است.

فصل چهارم

تاخت و تاراج - غارت و تخریب - محو

۱۳۶ : هر گاه عده از عساکر بصورت مسلح و یا غیر مسلح، بطور اجتماع حرز را شکستانده باعمال جبر و اکراه گدام اوزاق اتمه و سایر مخازن عسکری و یا خود اشیای متعلق ب مردم را چور و تاراج نمایند آتیا محکوم جزا میشوند:

۱ : در حال محاربه (اعدام).

هر گاه در میان چور و تاراج کنندگان یکک و یا چند نفر مشوق و یا منصبدار باشد (تنها مشوق